

Dosarul nr. 2ra-34/23
2-22025779-01-2ra-05012023

Prima instanță - (Judecătoria Edineț, sediul Ocnița) jud. D. Dolghieri
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) jud. S. Procopciuc, E. Grumeaza, N. Chircu

ÎNCHEIERE

1 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă intentată la cererea depusă de petiționarul Victor Cebotari, persoană interesată Casa Națională de Asigurări Sociale, subdiviziunea teritorială Ocnița, cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică, împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 22 februarie 2022, petiționarul Victor Cebotari a depus cerere cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică, persoană interesată Casa Națională de Asigurări Sociale, subdiviziunea teritorială Ocnița, solicitând constatarea faptului că Cebotari Victor, născut la 30 ianuarie 1959, c/p xxxxx, a activat în funcție de președinte a comitetului sindical a colhozului „Cepaev” din satul Ocnița raionul Ocnița, începând cu data de 18 august 1986 până la data de 19 ianuarie 1991, având salariul de 216 ruble.

În motivarea cererii, petiționarul Cebotari Victor a indicat că s-a născut la 30 ianuarie 1959 în satul Ocnița, r-nul Ocnița.

Iar, activitatea de muncă a început-o, mai întâi la Rețelele Electrice Ocnița, apoi din 1981 în colhozul „Ceapaev” din satul Ocnița, r-nul Ocnița în calitate de inginer electric.

Din luna aprilie 1986 și până în luna august 1986 a înlocuit funcția de președinte a comitetului sindical a colhozului „Ceapaev” din satul Ocnița, r-nul Ocnița, iar începând cu luna august 1986 a fost ales în funcția de președinte a comitetului sindical a colhozului „Ceapaev”, unde a activat până în luna ianuarie 1991.

A indicat că la moment a atins vârsta de pensionare și a prezentat la Casa Națională de Asigurări Sociale, subdiviziunea teritorială Ocnița actele ce confirmă activitatea sa de muncă, însă s-a depistat că în carnetul de muncă, pag. 6, în înscrierea privind eliberarea din funcția de președinte a comitetului sindical a colhozului „Ceapaev” din satul Ocnița, r-nul Ocnița, nu a fost indicat numărul procesului-verbal.

Astfel, adresându-se către Primăria satului Ocnîța, r-nul Ocnîța cu cererea de a-i fi eliberat extrasul din arhiva fostului colhoz „Ceapaev” din satul Ocnîța, r-nul Ocnîța, a primit refuz, deoarece actele ce confirmă activitatea lui în comitetul sindical a colhozului „Ceapaev” din satul Ocnîța, r-nul Ocnîța nu au fost predate în arhiva primăriei.

Însă ulterior, aceste acte le-a găsit la predecesorul lui care a activat după el în calitate de președinte a comitetului sindical a colhozului „Ceapaev” din satul Ocnîța, r-nul Ocnîța.

Deoarece o altă cale decât cea judecătorească pentru constatarea acestui fapt cu valoare juridică nu are, este nevoit să se adreseze în instanța de judecată.

În drept, cererea a fost întemeiată în baza prevederilor art. 281 alin. (1), (2) lit. n) din Codul de procedură civilă.

Prin hotărârea din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța, s-a constatat faptul că Cebotari Victor Vasile, născut la 30 ianuarie 1959, c/p 0971306541167, a activat în funcție de președinte a comitetului sindical a colhozului „Cepaev” din satul Ocnîța, raionul Ocnîța, începând cu data de 18 august 1986 până la data de 19 ianuarie 1991, având salariul de 216 ruble.

La 4 iulie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța.

La 4 august 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel motivată solicitând casarea hotărârii și pronunțarea unei decizii noi, prin care cererea înaintată de Cebotari Victor să fie respinsă.

Prin decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a menționat că materialele cauzei atestă că potrivit carnetului de muncă deținut de Cebotari Victor, întocmit la 25 iunie 1978, ultimul la data de 18 august 1986 a fost ales în calitate de președinte a comitetului sindical în cadrul colhozului Cepaev, raionul Ocnîța, satul Ocnîța, unde a activat în această funcție până la data de 29 iunie 1991, când a fost eliberat din funcția dată și angajat în altă funcție, înscrierile sunt făcute explicit, semnate de persoana responsabilă și aplicată ștampila organizației în care a activat.

Motivul eliberării din funcția deținută până la 18 august 1986, și anume inginer-energetic în colhozul „Ceapaev” din s. Ocnîța, r. Ocnîța a fost anume alegerea lui Cebotari Victor în calitate de președinte al comitetului sindical al colhozului „Cepaev” din s. Ocnîța, r. Ocnîța.

Potrivit adeverinței nr.258 din 18 februarie 2022, eliberată de către primarul com. Ocnîța raionul Ocnîța, Ion Creangă, cartea de salariu a Organizației sindicale din colhozului Cepaev, raionul Ocnîța, satul Ocnîța, până la moment nu se află la evidența primăriei.

A reținut că prima instanță corect a stabilit că materialul probator atestă faptul că comitetul sindical a colhozului „Cepaev”, raionul Ocnîța, satul Ocnîța deținea o carte de salarizare pentru anii 1986-1991, unde se ducea evidența de muncă și de salarizare a membrilor comitetului sindical, în urma studierii căreia, instanța a reținut că numele petiționarului Cebotari Victor se regăsește în lista membrilor comitetului sindical pentru perioada de timp an. 1986-1991, fiindu-i achitat salariul în sumă de 216 ruble,

fapt confirmat și prin copia ciornei de evidență a salariului membrilor comitetului sindical a colhozului „Cepaev”, raionul Ocnîța satul Ocnîța.

Activitatea lui Cebotari Victor în calitate de președinte al comitetului sindical al colhozului „Cepaev” din s. Ocnîța, r. Ocnîța în perioada 18 august 1986 până la data de 19 ianuarie 1991 s-a confirmat și de declarațiile martorilor Malear Valentina ce a activat în calitate de contabil în colhozul „Cepaev”, raionul Ocnîța satul Ocnîța, și Ostrovețcaia Svetlana cu care petiționarul la fel era coleg de serviciu, ambii martori au confirmat activitatea intimatului în calitate de președinte al comitetului sindical al colhozului „Cepaev” din s. Ocnîța, r. Ocnîța, iar Malear Valentina a confirmat și achitarea contribuțiilor de stat de către intimat.

Instanța de apel a respins argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că declarațiilor martorilor urmează a le da o apreciere critică, deoarece faptele confirmate de aceștia au avut loc cu mai mult de 25 ani în trecut și a conchis că prima instanță le-a dat o apreciere corectă, reținând declarațiile martorilor ca probe veridice.

A concluzionat că probele prezentate, în cumul, dovedesc incontestabil că Cebotari Victor a activat în calitate de președinte al comitetului sindical al colhozului „Cepaev” din s. Ocnîța, r. 7 Ocnîța în perioada 18 august 1986 până la data de 19 ianuarie 1991 fiindu-i achitat salariul în sumă de 216 ruble.

La 18 octombrie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 12 decembrie 2022, a depus cerere de recurs motivată, solicitând admiterea acestuia și pronunțarea unei decizii noi, prin care cererea intimatului să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că soluția instanței de apel este eronată.

Consideră că instanțele de judecată nu au motivat care sunt de fapt circumstanțele ce denotă veridicitatea înscrisului din carnetul de muncă al intimatului cât și depozițiile îndoielnice a martorilor ce au stat la baza confirmării perioadei litigioase.

Instanțele ierarhic inferioare, au ignorat în totalmente cumulul de argumente invocat de Casa Națională, fiind admisă/menținută cererea intimatului și constatat faptul activității acestuia în cadrul entității menționate supra, fără un suport probatoriu pertinent, relevant și justificativ în vederea confirmării perioadei litigioase.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz, Colegiul constată că recursul împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat în termen, la 18 octombrie 2022.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată intimatului la 5 ianuarie 2022.

Iar, prin referința depusă la 19 ianuarie 2023, intimatul Victor Cebotari, reprezentat de avocatul Andrei Cebotari, a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot

fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Casa Națională de Asigurări Sociale.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh